

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Града Бијељина
за период 01.01. - 31.12.2023. године**

Број: РВ045-24

Бања Лука, 23.07.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	10
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	11
	1. Увод	11
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	12
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	12
	4. Набавке.....	16
	5. Припрема и доношење буџета.....	17
	6. Финансијски извјештаји.....	18
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	19
	6.1.1. Приходи и примици	21
	6.1.2. Расходи и издаци	22
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	27
	6.1.4. Нето финансирање	27
	6.1.5. Разлика у финансирању	27
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	28
	6.2. Биланс успјеха	28
	6.2.1. Приходи	28
	6.2.2. Расходи.....	29
	6.2.3. Финансијски резултат	29
	6.3. Биланс стања.....	30
	6.3.1. Актива	30
	6.3.2. Пасива.....	33
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	36
	6.4. Биланс новчаних токова	36
	6.5. Временска неограниченост пословања	36
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	36
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	37

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Негативно мишљење

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Града Бијељина који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2023. године; Консолидовани биланс успеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 02 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу „Основ за негативно мишљење“, консолидовани финансијски извјештаји Града Бијељина, не приказују истинито и објективно, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за негативно мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 5. овог Извјештаја:

Град Бијељина приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја није извршио обавезан предмет елиминације трансакција на разграничењима између Аграрног фонда и Градске управе у складу са чланом 122. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због наведеног прецијењена је краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти у вриједности од 762.191 КМ.

Као што је наведено под тачкама 6.1., 6.1.2.1., 6.1.2.2. и 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Остали расходи обрачунског карактера прецијењени су у износу од 9.115.312 КМ, а потцијењени су текући расходи који се односе на расходе за лична примања (4.447.604 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (80.422 КМ), субвенције (1.673.409 КМ), грантове (50.000 КМ), дознаке (1.365.650 КМ) и расходе по судским рјешењима (1.498.225 КМ), јер наведени расходи нису исказани у складу са чланом 91., 92., 94., 95., 96., 99. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера.

Такође, прецијењени су остали расходи обрачунског карактера у износу од 1.574.010 КМ за колико су прецијењене остале краткорочне обавезе и разграничења по основу активираних гаранција за отплате кредита јавних предузећа и установа, јер су наведене обавезе исказане иако су исте измирене у 2023. години, што није у складу са чланом 82. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Приликом измирења претходно наведених обавеза нису исказани остали издаци за отплате кредита јавних предузећа и установа по основу активираних гаранција у истом износу, што није у складу са чланом 98. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и по том основу потцијењени су остали издаци у износу од 1.574.010 КМ.

Из претходно наведеног произилази да је Град Бијељина створио обавезе изнад оквира утврђеног буџетом, што није у складу са чланом 7. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину, чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске и чланом 10. став (3) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској.

Прецијењени су расходи за лична примања у износу од 960.421 КМ, расходи по основу коришћења робе и услуга у износу од 14.365 КМ и обавезе у износу од 974.786 КМ, јер су расходи за лична примања из претходне године евидентирани у 2023. години, а претходно наведене обавезе исказане иако су исте измирене у 2023. години, што није у складу са чланом 82. и чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Грантови су потцијењени у износу од 300.000 КМ, а прецијењене су субвенције у износу од 200.000 КМ, издаци за произведену сталну имовину и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми у износу од 100.000 КМ, јер наведени расходи и издаци нису класификовани у складу са чланом 94., 95. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Издаци за нефинансијску имовину су прецијењени у износу од 58.500 КМ, јер су издаци који се односе на претходну годину (планирани на терет буџет 2022. године) евидентирани у 2023. години, што није у складу са чланом 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкот 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Остала краткорочна потраживања су прецијењена за износ од 2.000.000 КМ за колико су потцијењена краткорочна разграничења, јер дати аванси за нефинансијску имовину из претходног периода за реконструкцију дијела јавне расвјете су евидентирани на остала краткорочна потраживања, што није у складу са чланом 79. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкот 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењена је нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми у износу од 6.621.770 КМ и прецијењен је финансијски резултат ранијих година у најмањем износу од 165.544 КМ, а потцијењени су произведена стална имовина у најмањем износу од 6.290.682 КМ и расходи по основу амортизације у најмањем износу од 165.544 КМ, јер Град Бијељина није извршио пренос дијела средстава у припреми на средства у употреби за вриједност довршеног уређења корита ријеке Јање и изградње моста на ријеци Јањи који су изграђени 2021. године, што није у складу са чланом 42. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и

рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и параграфом 71. MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Града Бијељина за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања. Објелодањено је да у Граду Бијељина није изражен ризик сталности у пословању ентитета над којим Град има контролу и не постоји намјера да се било који ентитет ликвидира, нити престане са радом.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Града Бијељина за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за негативно мишљење“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Градоначелник је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор

разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Главни ревизор

Бања Лука, 23.07.2024. године

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Града Бијељина за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Града Бијељина за 2023. годину нису, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Град Бијељина је у току 2023. године запослио 89 лица на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци у току једне календарске године, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

Јавна установа Центар за социјални рад Бијељина је обрачунала плате за прву и шесту платну групу уз примјену мањег или већег коефицијента од коефицијента прописаног чланом 19. став (2) тачка (1. и 6.) Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

Јавна установа Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ Бијељина је обрачунала плате у вишем износу, јер је примијенила већу цијену рада од цијене рада утврђене Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у области просвјете и културе.

Измјене и допуне Правилника о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2023. године Аграрног фонда Града Бијељина су извршене од стране Градоначелника Града Бијељина, што није у складу са чланом 59. став (1) Закона о локалној самоуправи и чланом 71. став (1) тачка 13) Статута Града Бијељина.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Град Бијељина није планирао и није донио посебне одлуке за извршене јавне набавке у укупном износу од 152.137 КМ, што није у складу са чланом 6., 17. и 18. Закона о јавним набавкама. Претходно наведене набавке се односе на набавке горива, трошкове одржавање возила, угоститељске услуге и услуге из области културе. Такође, Јавна установа Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ Бијељина није планирала и није донијела посебне одлуке за извршене јавне набавке у укупном износу од 28.652 КМ, што није у складу са напријед наведеним члановима истог закона. Претходно наведене набавке се односе на услуге превоза, угоститељске услуге и услуге молерских радова.

Као што је наведено под тачком 6.1. овог Извјештаја:

Реалокације у оквиру истих и између различитих буџетских корисника (потрошачких јединица) вршене су на основу Закључка градоначелника и извршене су реалокације у већем износу од утврђеног ограничења од 5% укупно усвојених средстава буџетског корисника (потрошачке јединице) којој се средства умањују, што није у складу са чланом 10. и 11. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину.

Извршење буџета за 2023. годину на позицији расхода и издатака је вршено након рока за састављање годишњих финансијских извјештаја, што није у складу са чланом 17. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Градска управа Града Бијељина је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, градоначелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Града Бијељина обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Града Бијељина.

Бања Лука, 23.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 17., 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) консолидација ентитета јавног сектора и ентитета над којима не постоји контрола или значајан утицај врши у складу са чланом 122. став (3) и чланом 123. став (2. и 5.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 3) расходи за лична примања признају на обрачунском основу у периоду у коме је обавеза настала у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 4) у оквиру расхода обрачунског карактера евидентирају расходи који не захтијевају одлив готовине у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 5) субвенције и грантови у оквиру текућих расхода и обавезе за субвенције класификују у складу са чланом 81., 94. и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 6) издаци за нефинансијску имовину евидентирају на обрачунском основу у складу са чланом 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 7) издаци по основу отплате дуга по кредитима јавних предузећа и установа за које је Град дао гаранције евидентирају у складу са чланом 98. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 8) аванси за нефинансијску имовину евидентирају на остала краткорочна разграничења у складу са чланом 79. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 9) Напомене уз годишње финансијске извјештаје састављају у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, као и одговарајућим МРС-ЈС.

Препоручује се директору Јавне установе Градско позориште „Семберија“, Развојна агенција Града Бијелјина и Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ да обезбиједи да се:

- 10) извјештавање о извршеном попису вршу у складу са чланом 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се градоначелнику и директору Јавне установе Центар за социјални рад да обезбиједи да се:

- 11) обавезе стварају до висине оквира утврђених буџетом у складу са чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске, чланом 10. став (3) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској и Одлуком о извршењу буџета Града Бијељина за фискалну годину.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- 1) запошљавање на одређено вријеме, привремена и трајна премјештања запослених врши у складу са одредбама Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- 2) књиговодствене исправе и друга документација у вези са насталим пословним догађајем достављају књиговодству у прописаном року према члану 9. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 3) унос података у систем трезора врши на основу сачињених образаца за трезорско пословање буџетских корисника према члану 6. и 8. Упутства о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника;
- 4) појединачним актом утврђује обавеза плаћања комуналне таксе за коришћење простора за паркирање у складу са чланом 6. Одлуке о комуналним таксама;
- 5) појединачним актом утврђује право запослених на накнаду превоза са посла и на посао у складу са чланом 150. став 1) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- 6) општа акта установа и јавних предузећа чији је оснивач Град Бијељина доносе у складу са чланом 59. став (1) Закона о локалној самоуправи;
- 7) плаћања у готовини врше у складу са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем;
- 8) припрема и доношење буџета врши у роковима прописаним чланом 28. став (1) тачка њ), е), ж), и з) Закона о буџетском систему Републике Српске;
- 9) реалокације врше уз поштовање ограничења висине и намјене и да се извршење буџета врши до рока за достављање годишњих финансијских извјештаја у складу са Одлуком о извршењу буџета Града Бијељина за фискалну годину.

Препоручује се градоначелнику и директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ да обезбиједи да се:

- 10) планирање, покретање и избор поступака јавних набавки врши у складу са чланом 6., 17., и 18. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору Јавне установе Центар за социјални рад да обезбиједи да се:

- 11) обрачун плате за раднике прве и шесте платне групе, врши у складу са чланом 19. став (2) тачка (1. и 6.) Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске;

Препоручује се директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ и Јавне установе Музеј „Семберија“ Бијељина да обезбиједи да се:

- 12) обрачун плата врши у складу са Законом о платама запослених у области културе Републике Српске.

Препоручује се директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ и Јавне установе Центар за културу „Семберија“ да обезбиједи да се:

- 13) финансијски извјештаји састављају у року прописаном чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Препоручује се Скупштини Града да обезбиједи да се:

- 14) Аграрни фонд укључи у систем трезорског пословања у складу са чланом 6. став (12) Закона о трезору;
- 15) усваја План за измирење неизмирених обавеза из претходног периода у складу са чланом 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској;
- 16) донесе Програм коришћења средстава од накнада за воде у складу са чланом 195. Закона о водама;
- 17) врши усклађивање буџетских средстава и издатака према члану 35. Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4,9-11;
- Закон о трезору;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, поглавље VIII члан 59 - 72;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Одлука о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину;
- Одлука о буџету Града Бијељина за 2023. годину;
- Закон о Граду Бијељина;
- Статут Града Бијељина;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Колективни уговор за запослене у Градској управи Града Бијељина;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о раду, члан 5-17; члан 26-96, члан 204-208;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII, XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида члан 26. и 27;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о шумама, члан 89;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о концесијама, члан 32;
- Закон о комуналним дјелатностима, члан 6 -12; 20- 25 и члан 41;
- Закон о социјалној заштити Републике Српске, члан 54;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Одлука о најнижој плати у Републици Српској;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Градској управи Града Бијељина;
- Правилник о критеријумима за стицање статуса буџетског корисника;
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Град Бијељина је територијална јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: Град) образована за 70 насељених мјеста. Укупна површина Града износи 734 км². Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2023. годину, Град Бијељина је сврстан у развијене јединице локалне самоуправе.

Град остварује своје надлежности садржане у Закону о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16, 36/19 и 61/21), Закону о Граду Бијељина („Службени гласник Републике Српске“ број 70/12), као и друге надлежности које јој се преносе другим законима.

Статутом Града („Службени гласник Града Бијељина“ број 9/17) уређују се послови Града Бијељина као јединице локалне самоуправе, организација и рад њених органа, имовина и финансирање, акти и јавност рада органа Града, учешће грађана у локалној самоуправи и друго. Скупштину Града чини 31 одборник. Градоначелник заступа и представља Град, руководи радом Градске управе, одговоран је за њен рад, носилац је извршне власти у Граду и одговоран је за законитост аката које предлаже Скупштини Града. Послови Градске управе су организовани кроз одјељења, службе, самосталне одсјеке и Кабинет градоначелника.

Град послује у систему локалног трезора, у коме се као буџетски корисници налазе потрошачке јединице органи Града (Скупштина Града и Градоначелник) и Градске управе (Комунална полиција, Територијална ватрогасна јединица, Одјељење за општу управу, Одјељење за привреду, Одјељење за финансије и друго). Од 1.1.2023. године уведене су двије нове потрошачке јединице у саставу локалног трезора Града и то Одсјек за мјесне заједнице и Одсјек за информационе технологије које су раније функционисале у оквиру Кабинета Градоначелника. Остали буџетски корисници Града су ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“, ЈУ Центар за културу „Семберија“, ЈУ Музеј „Семберија“, Јавна установа Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ (у даљем тексту: ЈУ СКУД „Семберија“), Развојна агенција Града Бијељина, Туристичка организација Града Бијељина, ЈУ Гимназија „Филип Вишњић“, ЈУ Економска школа, ЈУ Пољопривредна и медицинска школа, ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“, ЈУ Средња стручна школа „Јања“, ЈУ Народна библиотека „Филип Вишњић“, ЈУ Музичка школа „Стеван Стојановић Мокрањац“ и ЈУ Градско позориште „Семберија“. Одлуком о оснивању Развојне агенције Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број 19/21) извршено је усклађивање назива агенције са одредбама Закона о развоју малих и средњих предузећа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 50/13 и 84/19) чиме Развојна агенција Града Бијељина постаје правни сљедбеник Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина.

Аграрни фонд Града Бијељина (у даљем тексту: Аграрни фонд) је буџетски корисник који послује са властитим банковним рачунима и ван Главне књиге трезора (у даљем тексту ГКТ).

Град има учешћа у капиталу ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“ д.о.о. Бијељина, ЈП „Еко-Деп“ д.о.о. Бијељина, „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина, „Комуналац“ а.д. Бијељина, ЈКП „Градско гробље“ д.о.о. Бијељина, ЈУ Бања „Дворови“ Дворови, ПД „Семберија“ Бијељина, „Геотерм“ д.о.о. Бијељина, „Бијељина Гас“ д.о.о. Бијељина, ЈЗУ Дом здравља Бијељина, ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина и ЈП „Воде“ Бијељина.

Ревизијом је обухваћен Консолидовани финансијски извјештај којег чине финансијски извјештаји Градске управе и осталих буџетских корисника. На достављен Нацрт извјештаја није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију за 2020. годину и сачинила Извјештај у којем је дала 14 препорука за финансијске извјештаје и 13 за усклађеност. Град је у прописаном року доставио Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају за период 01.01-31.12.2020. године према члану 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Ревизијом је утврђено да је проведено 13 препорука, дјелимично је проведено шест препорука, а осам препорука није проведено. Препоруке дате Граду које су дјелимично проведене односе се на консолидацију (тачка 6. извјештаја), евидентирање расхода по основу смањења економских користи или услужног потенцијала (тачка 6.1.2.1. извјештаја), евидентирање издатака и обавеза по основу отплате дуга по кредиту јавних предузећа (тачка 6.1.2.2. извјештаја), запошљавање на одређено вријеме (тачка 3. извјештаја), планирање издатака по основу отплате дугова по основу активираних гаранција (тачка 5. извјештаја). Дјелимично је проведена препорука дата ЈУ СКУД „Семберија“ а односи се на обрачун плата. Препоруке дате Граду које нису проведене односе се на класификацију плата, субвенција, грантова на обрачунске расходе (тачка 6.1.2.1. извјештаја), обрачун амортизације и пренос средстава у употребу (тачка 6.3.1.2. извјештаја), напомене уз финансијске извјештаје (тачка 6.5. извјештаја), укључивање Аграрног фонда у трезорско пословање (тачка 3. извјештаја), набавке робе и услуга (тачка 4. извјештаја) и стварање обавеза изнад оквира утврђеног буџета (тачка 6.1. извјештаја). Препорука дата Развојној агенцији Града Бијељина у вези пописа није проведена (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Града су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Града, Пословник о раду Скупштине Града, Одлука о оснивању Градске управе, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о начину и поступцима за спровођење система финансијског управљања и контроле, Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама Града Бијељина и други интерни акти). Одлуком о оснивању и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Градској управи Града Бијељина дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Града.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Градској управи Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број 4/18, 24/18, 10/19, 20/20, 25/20, 42/20,14/21, 19/22 и 24/22) уређује унутрашњу организацију и систематизацију послова и радних мјеста из дјелокруга Градске управе, унутрашње организационе јединице и њихов дјелокруг рада, подјелу послова и задатака на извршиоце са описом основних карактеристика тих послова, број извршилаца

потребних за извршавање послова и услови за њихово обављање, начин руковођења организационим јединицама, одговорност запослених, јавност рада, пријем приправника и волонтера и друга питања значајна за рад Градске управе. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Градској управи Града Бијељина систематизовано је 268 радних мјеста за 470 извршилаца. На дан 31.12.2023. године у Градској управи је било запослено 540 извршилаца, од којих су 319 извршилаца на неодређено, 193 на одређено, 4 функционера и 24 приправника. Код осталих буџетских корисника било је запослено 279 извршилаца.

Због привремено повећаног обима посла у току 2023. године запослено је 89 лица на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци у току једне календарске године, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16). Једно лице је ангажовано уговором о допунском раду на систематизовано радно мјесто, што није у складу са чланом 60. и 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, којим је прописано заснивање радног односа на неодређено и на одређено вријеме.

Током 2023. године три запослена распоређена су на друго радно мјесто, које није одговарајуће, односно на радно мјесто које није у истој категорији као послови радног мјеста са кога се службеник премјешта, што није у складу са чланом 88., 89. и 90. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

Чланом 50. став (1. и 2.) и члана 55. став (1) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе прописано је да начелника одјељења именује Скупштина Града након спроведеног јавног конкурса, на мандатни период који траје до краја мандата сазива скупштине који га је изабрао. Град није провео конкурсну процедуру за именовање начелника одјељења, осим за начелника Одјељења за пољопривреду. Обзиром да начелници одјељења у Градској управи нису именовани, градоначелник је путем више рјешења, а на основу члана 59. став 1. Закона о локалној самоуправи и члана 10. Закона о статусу функционера јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 96/05 и 98/13) овластио више запослених из Градске управе да могу потписивати управне и друге акте из надлежности одјељења, иако је чланом 10. Закона о статусу функционера јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 96/05 и 98/13) прописано да начелник/градоначелник може само у предметима управног рјешавања овласти службеника административне службе јединице локалне самоуправе за вођење управног поступка до доношења управног акта (без права потписивања), као и само доношење одлуке (са правом потписивања).

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена од стране Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 20/23). Град Бијељина је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодио одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 69/21 и 8/22).

ЈУ Центар за социјални рад Бијељина је примијенио Појединачни колективни уговор за запослене у ЈУ Центар за социјални рад Бијељина који није усклађен са Посебним колективним уговором за запослене у области социјалне заштите Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 69/21 и 33/22). Као посљедица наведеног, обрачун плате за раднике прве и шесте платне групе вршен је уз примјену мањег или већег коефицијента од коефицијента прописаног чланом 19. став (2) тачка (1. и 6.) Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

ЈУ СКУД „Семберија“ Бијељина је обрачунала плате у вишем износу за запослене, јер је примјенила цијену рада од 125 КМ, што је више од утврђене цијене рада од 110 КМ према Одлуци о утврђивању цијене рада за запослене у области просвјете и културе („Службени гласник Републике Српске“ број 42/22).

Обрачун плате у ЈУ Музеј “Семберија” за радника прве платне групе вршен је уз примјену већег коефицијента од коефицијента прописаног чланом 9. став (1) тачка (3) Закона о платама запослених у области културе Републике Српске.

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђене су неусклађености са чланом 17. и 18. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер потраживања и обавезе нису пописане на основу екстерних потврда салда у Градској управи. Поред редовног, у току године проведен је и ванредни дјелимични попис имовине и обавеза у Градској управи по рјешењу Градоначелника, којим су пописани објекти и стална средства у фази прибављања.

Ревизијским испитивањем провођења пописа код ЈУ Градско позориште „Семберија“ и Развојна агенција Града Бијељина утврђене су неусклађености са чланом 20. поменутог Правилника, јер извјештај о извршеном попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза.

Такође, Градска управа и ЈУ СКУД „Семберија“ су извјештај о извршеном попису доставили након рока за припрему и презентацију годишњег финансијског извјештаја, што није у складу са чланом 20. став (2) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Књиговодствене исправе и друга документација у вези продаје преко 70 станова и искњижавања 500 километара путева (катастарских честица) нису достављене у року прописаним чланом 9. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20) у Одјељење за финансије од стране Одјељења за стамбено комуналне послове и заштиту животне. Претходно наведеним чланом је прописано да лица која сачињавају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем књиговодству доставе одмах након израде, односно пријема, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно дана када је књиговодствена исправа примљена.

Одређени уноси финансијских трансакција у систем главне књиге трезора су вршени без сачињених прописаних образаца за трезорско пословање према тачки 6. и 8. Упутства о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 10/17). Према члану 9. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број 2/23), Одјељење за финансије врши пренос средстава за измирење обавеза по основу издатака (текућих расхода) искључиво на основу образаца прописаних за трезорско пословање.

Град није појединачним актом утврдио обавезу плаћања комуналне таксе за коришћење простора за паркирање моторних возила, већ је наведену обавезу утврђивао према Споразуму о повјеравању послова управљања јавним паркиралиштима у Граду Бијељина, закљученим са ЈП "Дирекција за изградњу и развој града" д.о.о. Бијељина, што није у складу са чланом 6. Одлуке о комуналним таксама („Службени гласник Града Бијељина“ број 8/21).

Запосленима који остварују право на накнаду за превоз на посао и са посла нису издата Рјешења од стране Градоначелника, што није у складу са чланом 150. став (1) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, којим је прописано да Градоначелник одлучује рјешењем о правима и дужностима службеника.

Градоначелник је измијенио Правилник о начину и условима подстицаја пољопривредне производње за 2023. годину Аграрног фонда, што није у складу са чланом 59. став (1) Закона о локалној самоуправи и чланом 71. став (1) тачка 13) Статута Града Бијељина. Управни одбор Аграрног фонда усваја и врши измијене Правилника о подстицајима пољопривредне производње према Статуту Аграрног фонда.

Аграрни фонд послује преко сопственог жиро рачуна, што није у складу са чланом 6. став (12) Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“ број 28/13 и 103/15), којим је прописано да се успостављањем система Јединственог рачуна трезора сви појединачни рачуни буџетских корисника затварају, а њихова салда се уплаћују на рачуне у систему Јединственог рачуна трезора. Градоначелник је током 2021. године упутио два пута приједлог Скупштини Града да се Аграрни фонд укључи у систем трезорског пословања, што Скупштина Града није усвојила. Градоначелник је донио одлуку о начину организовања локалног трезора („Службени гласник Града Бијељина“ број 12/22) према којој у састав локалног трезора Града укључен и Аграрни фонд. Међутим, Министарство финансија Републике Српске није информатички (технички) спровело наведену одлуку због неусаглашености одлука Скупштине Града и Градоначелника.

Помоћна књига потраживања не пружа на систематичан начин информације о аналитичким евиденцијама потраживања у дијелу доспјећа, исправке вриједности и структуре по врсти потраживања. Током 2024. године Град је започео активности на успостављању помоћне књиге потраживања, те према томе није дата препорука.

Путем благајне (у готовини) исплаћена је новчана накнада за новогодишње празнике физичким лицима (пензионисани радници Градске управе) у износу од 21.000 КМ, што није у складу са чланом 3. став (1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“ број 86/12, 10/14 и 7/23), јер истим није прописана могућност исплате физичком лицу из благајне по наведеном основу.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Град је сачинио годишњи извјештај, електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима, што је осим у овој тачки наведено у већини тачака овог извјештаја.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- **запошљавање на одређено вријеме, привремена и трајна премјештања запослених врши у складу са одредбама Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;**
- **поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 17., 18. и 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **књиговодствене исправе и друга документација у вези са насталим пословним догађајем достављају књиговодству у прописаном року**

према члану 9. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;

- **унос података у систем трезора врши на основу сачињених образаца за трезорско пословање буџетских корисника према члану 6. и 8. Упутства о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника;**
- **појединачним актом утврђује обавеза плаћања комуналне таксе за коришћење простора за паркирање у складу са чланом 6. Одлуке о комуналним таксама;**
- **појединачним актом утврђује право запослених на накнаду превоза са посла и на посао у складу са чланом 150. став 1) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;**
- **општа акта установа и јавних предузећа чији је оснивач Град Бијељина доносе у складу са чланом 59. став (1) Закона о локалној самоуправи;**
- **плаћања у готовини врше у складу са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем.**

Препоручује се директору Јавне установе Центар за социјални рад да обезбједи да се обрачун плате за раднике прве и шесте платне групе врши у складу са чланом 19. став (2) тачка (1. и 6.) Посебног колективног уговора за запослене у области социјалне заштите Републике Српске.

Препоручује се директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ и Јавне установе Музеј “Семберија” Бијељина да обезбједи да се обрачун плата врши у складу са Законом о платама запослених у области културе Републике Српске.

Препоручује се директору Јавне установе Градско позориште „Семберија“, Развојна агенција Града Бијељина и Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ да обезбједи да се извјештавање о извршеном попису вршу у складу са чланом 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се скупштини Града да обезбједи да се Аграрни фонд укључи у систем трезорског пословања у складу са чланом 6. став (12) Закона о трезору.

4. Набавке

Планом јавних набавки и измјенама за 2023. годину планиране су набавке укупне вриједности 14.001.612 КМ без ПДВ-а. Према извјештају о реализацији у току године проведено је 200 поступака јавних набавки у износу од 10.986.194 КМ, од чега отвореним поступком (10.299.910 КМ), конкурентским захтјевом за доставу понуда (136.760 КМ), према Анексу II (201.485 КМ), преговарачким поступком без објаве обавјештења (95.746 КМ) и директним споразумом (252.293 КМ).

Набавке се односе на грађевинске радове на одржавању и модернизацији путева, набавку уџбеника за ученике основних школа, одржавање зелених површина, набавке горива и друго. Ревизијским испитивањем обухваћено је 10 поступака укупне вриједности 5.792.935 КМ, што чини 53% реализованих набавки. Обухваћени су поступци набавка уџбеника за потребе ученика основних школа на подручју Града Бијељина (700.467 КМ), набавка и уградња пумпи и пратеће опреме за пумпне станице (188.000 КМ), набавка горива (196.852 КМ), набавке услуге чишћење јавних

површина (1.093.911 КМ), одржавање јавних зелених површина у градском подручју (700.853 КМ), одржавање јавне расвјете (487.060 КМ), изградња ватрогасног дома – III фаза (580.717 КМ), редовно одржавање локалних и некатегорисаних путева (340.838 КМ), извођење радова на санацији ударних асфалтних рупа (324.750 КМ) и изградња, реконструкција и асфалтирање путева (1.179.487 КМ).

Град није планирао и донио посебне одлуке за набавке горива (67.477 КМ), трошкове одржавање возила (17.771 КМ), угоститељске услуге (28.444 КМ) и услуге из области културе (38.445 КМ), што није у складу са чланом 6., 17. и 18. Закона о јавним набавкама.

ЈУ СКУД „Семберија“ није планирала и није донијела посебне одлуке за услуге превоза (23.298 КМ), угоститељске услуге (1.974 КМ) и услуге молерских радова (3.380 КМ), што није у складу са чланом 6., 17. и 18. Закона о јавним набавкама.

ЈУ Градско позориште „Семберија“ и ЈУ СКУД „Семберија“ нису сачинили извјештаје о поступку јавних набавки и исте објавили на порталу, што није у складу са чланом 75. и 90. Закона о јавним набавкама. ЈУ СКУД „Семберија“ и ЈУ Градско позориште „Семберија“ нису извршили пријаву и регистрацију на порталу јавних набавки према Упутству о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја о поступцима јавних набавки на порталу јавних набавки („Службени гласник БиХ“ број 80/22). ЈУ Градско позориште „Семберија“ је наведену регистрацију извршило почетком 2024. године, те према томе није дата препорука.

Препоручује се градоначелнику и директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ да обезбиједи да се планирање, покретање и избор поступака јавних набавки врши у складу са чланом 6., 17., и 18. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Град је припрему и израду буџетског захтјева за 2023. годину вршио на основу инструкција Министарства финансија Републике Српске. Град се није придржавао рокова приликом припреме и доношења буџета прописаних чланом 28. став (1) тачка њ), е), ж), и з) Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15, 15/16), јер је Нацрт буџета за 2023. достављен са допунама Министарству финансија Републике Српске дана 10.11.2022. године ради добијања препорука, а након тога достављен Скупштини Града на усвајање дана 25.11.2022. године. Датум прописан буџетским календаром је 1. новембар за достављање нацрта Министарству финансија Републике Српске ради добијања препорука, а 15. новембар је рок за усвајање Нацрта од стране Скупштине Града. Као посљедица наведеног Скупштина Града је усвојила Нацрт дана 7.12.2022. године, док је Одлука о усвајању буџета за 2023. годину донесена дана 30.12.2022. године, што је 15 дана након прописаног рока буџетским календаром.

Одлуком о усвајању буџета Града Бијељина за 2023. годину („Службени гласник Града Бијељина“ број 2/23) одобрен је буџетски оквир у износу од 68.585.164 КМ на фонду 01 и 4.000 КМ на фонду 02. Буџетом је планирано финансирање активности Града из буџетских прихода које чине порески приходи (45.513.700 КМ), непорески приходи (16.627.174 КМ), грантови (200.000 КМ), трансфери између различитих јединица власти (3.817.000 КМ), затим из буџетских примитака које чине примици за нефинансијску имовину (845.400 КМ), примици од финансијске имовине (202.841 КМ), остали примици (515.100 КМ) и расподјела суфицита из ранијег периода (1.066.790 КМ).

Буџетом су одобрена средства за расходе за лична примања (19.980.129 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (10.687.653 КМ), грантове (6.899.250 КМ), субвенције (51.000 КМ), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општина и градова (9.775.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (10.626.890 КМ), издатке за отплату дугова (5.456.450 КМ), остале издатке (979.383 КМ) и друго.

Скупштина Града након прибављеног мишљења Фискалног савјета Републике Српске од 11.5.2023. године није усвојила План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода према члану 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 62/18).

Градоначелник је предложио нацрт ребаланса буџета за 2023. годину и на достављени Нацрт ребаланса буџета Града, Министарство финансија Републике Српске дало је препоруке, а Закључком Скупштине Града 15.12.2023. године исти је усвојен и упућен на јавну расправу. Актом Министарства финансија Републике Српске од 27.12.2023. године није дата сагласност на достављени Приједлог Ребаланса буџета Града Бијељина за 2023. годину и наведен је услов да Град ако испоштује препоруке дате на Нацрт може завршити процедуру. Град је испоштовао дату препоруку и предложио ребаланс буџета Града Бијељина у износу од 73.648.089 КМ. Скупштина Града није усвојила приједлог ребаланса буџета Града Бијељина за 2023. годину, чиме није извршено усклађивање буџетских средстава и издатака, како је прописано чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске, а ревизијом је утврђено да су буџетска средства и издаци на вишем нивоу (као што је образложено у овој тачки и тачкама 6.1., 6.1.2.1. и 6.1.2.2. овог извјештаја).

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се припрема и доношење буџета врши у роковима прописаним чланом 28. став (1) тачка њ), е), ж), и з) Закона о буџетском систему Републике Српске.

Препоручује се Скупштини Града да обезбиједи да се:

- ***усваја План за измирење неизмирених обавеза из претходног периода у складу са чланом 9. став (6) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској;***
- ***врши усклађивање буџетских средстава и издатака према члану 35. Закона о буџетском систему Републике Српске.***

6. Финансијски извјештаји

Град је сачинио Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Града Бијељина за 2023. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22). При сачињавању Консолидованог финансијског извјештаја за 2023. годину извршено је додавање нето имовине из биланса стања ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“ д.о.о. Бијељина, ЈП „Еко-Деп“ д.о.о. Бијељина, „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина, „Комуналац“ а.д. Бијељина, ЈКП „Градско гробље“ д.о.о. Бијељина, ЈУ Бања „Дворови“ Дворови, ПД „Семберија“ Бијељина, „Геотерм“ д.о.о. Бијељина, „Бијељина Гас“ д.о.о. Бијељина, ЈЗУ Дом здравља Бијељина, ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина и ЈП „Воде“ Бијељина у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Град је обухватио консолидацијом нето имовину ПД „Семберија“ Бијељина у којој има учешће у капиталу у проценту од 5,03%, што не представља контролу или значајан утицај, јер према члану 123. став (2. и 5.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама

и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике ови ентитети су искључени из консолидације и рачуноводствено се обухватају као финансијски инструменти. Приликом сачињавања консолидованог финансијског извјештаја није извршен обавезан предмет елиминације трансакција између Аграрног фонда и Градске управе евидентираних на краткорочној финансијској имовини и разграничењима из трансакција унутар исте јединице власти код Аграрног фонда и краткорочним обавезама и разграничењима из трансакција унутар исте јединице власти код Градске управе у складу са чланом 122. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6.3.1.1. извјештаја).

Јавна установа СКУД „Семберија“ и Јавна установа Центар за културу „Семберија“ нису благовремено сачинили финансијске извјештаје, односно до краја фебруара текуће године за претходну годину, што није у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се консолидација ентитета јавног сектора и ентитета над којима не постоји контрола или значајан утицај врши у складу са чланом 122. став (3) и чланом 123. став (2. и 5.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се директору Јавне установе Српско културно-умјетничко друштво „Семберија“ и Јавне установе Центар за културу „Семберија“ да обезбиједи да се финансијски извјештаји састављају у року прописаном чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Града за период 01.01-31.12.2023. године исказано је у обрасцу Периодичног извршења буџета (у даљем тексту: ПИБ) на рачуноводственом фонду 01 - општи фонд, што представља буџет у ужем смислу. У обрасцу Периодичног извршења по фондовима (у даљем тексту: ПИФ) је исказан фонд 01, фонд 02 – фонд прихода по посебним прописима, фонд 03 – фонд грантова и фонд 05 – фонд за посебне пројекте.

Град је у обрасцу ПИБ за фонд 01 у 2023. години исказао укупне буџетске приходе и примитке у износу од 69.529.843 КМ, што је 1% више у односу на буџетски оквир, док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 66.918.871 КМ, што је за 2% ниже у односу на буџетски оквир.

У обрасцу ПИФ-а, након елиминације, исказао укупне приходе у износу од 68.215.716 КМ, примитке у износу од 835.892 КМ, расходе у износу од 53.296.551 КМ и издатке у износу од 13.883.622 КМ.

Ревизијом је утврђено да су створене обавезе изнад оквира утврђеног буџетом у износу од 10.689.322 КМ и за које нису исказани расходи и издаци, што није у складу са чланом 7. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину, чланом 10. став (3) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској и чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске којима је прописано да је дозвољено буџетским корисницима да стварају обавезе и да користе средства само за намјене и до висине расположивих средстава утврђених буџетом. Претходно поменути расходи и издаци нису исказани код Градске управе на позицији расхода за лична примања (4.447.606 КМ), расхода по основу коришћења робе и услуга (80.422 КМ), субвенција (1.673.409 КМ), грантова (50.000 КМ), дознака (486.850 КМ), расхода по судским рјешењима

(1.498.225 KM), издатака по основу отплата дуга за које је Град дао гаранције (1.574.010 KM) и код ЈУ Центар за социјални рад на позицији дознака (878.801 KM).

Такође, утврђено је да су обавезе створене изнад буџетом одобрених средстава евидентиране према писаним Наредбама Градоначелника на терет разграничених трошкова (исти представљају текуће расходе и издатке). Наведено евидентирање је вршено кроз модул обавеза (помоћну књигу) чиме су обавезе плаћане (измирене) са трансакционих рачуна у 2023. години у износу од 6.234.384 KM, а у 2024. години у износу од 4.454.936 KM. Након измирења обавеза књиговодствено су сторнирани разграничени трошкови по основу обавеза и евидентирани на терет обрачунских расхода који се презентују само у Билансу успјеха за 2023. годину. Према Наредбама Градоначелника извршено је измирење обавеза које нису предвиђене Одлуком о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину.

Град је доставио Фискалном савјету Републике Српске приједлог плана за измирење неизмирених обавеза из 2023. године у износу од 10.689.322 KM у априлу 2024. године, али Фискални савјет Републике Српске није разматрао ни дао мишљење, већ у одговору навео да су поменуте обавезе измирене и да се исте не третирају као неизмирене обавезе према Закону о фискалној одговорности у Републици Српској.

Извршење буџета за 2023. годину је вршено након рока за састављање годишњих финансијских извјештаја, односно евидентирање расхода и издатака за нефинансијску имовину за 2023. годину је вршено у марту 2024. године, што није у складу са чланом 17. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину и чланом 39. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Градоначелник је током 2023. године донио закључке којима је извршио реалокације унутар буџетских корисника укупне вриједности 5.563.810 KM и реалокације између буџетских корисника укупне вриједности 3.008.865 KM, што није у складу са чланом 10. и 11. Одлуке о извршењу буџета Града Бијељина за 2023. годину, којима је прописано да се прерасподјела буџетских средстава у оквиру истих и између различитих буџетских корисника (потрошачких јединица) врши на основу одлуке Скупштине града, а на приједлог Градоначелника уз мишљење Одјељења за финансије. Прерасподјеле буџетских средстава су извршене у већем износу од 5 % укупно усвојених средстава буџетског корисника (потрошачке јединице) којој се средства умањују, што није у складу са чланом 11. Одлуке о извршењу буџета града Бијељина за 2023. годину. Прерасподјеле буџетских средстава нису вршене у складу са чланом 41. Закона о буџетском систему Републике Српске којим је прописано да одлуком којом се уређује извршење буџета може бити предвиђена могућност прерасподјеле (реалокације) буџетских средстава у оквиру буџетског корисника и између буџетских корисника, а истом се обавезно утврђују прецизна ограничења у погледу висине и намјене средстава која могу бити реалоцирана.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се реалокације врше уз поштовање ограничења висине и намјене и да се извршење буџета врши до рока за достављање годишњих финансијских извјештаја у складу са Одлуком о извршењу буџета Града Бијељина за фискалну годину.

Препоручује се градоначелнику и директору Јавне установе Центар за социјални рад да обезбиједи да се обавезе стварају до висине оквира утврђених буџетом у складу са чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске, чланом 10. став (3) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској и Одлуком о извршењу буџета Града Бијељина за фискалну годину.

6.1.1. Приходи и примици

Град је у обрасцу ПИФ-а исказао укупне приходе и примитке у износу од 70.973.699 КМ, од чега на фонду 01 (68.591.829 КМ), фонду 02 (1.926.674 КМ), фонду 03 (380.655 КМ) и фонду 05 (74.541 КМ). У поступку консолидације, извршена је елиминација у износу од 1.922.091 КМ на трансферима унутар исте јединице власти код Аграрног фонда Града Бијељина.

6.1.1.1. Приходи

Укупни приходи су исказани у износу од 70.137.807 КМ од чега на фонду 01 (67.755.937 КМ), фонду 02 (1.926.974 КМ), фонду 03 (380.655 КМ) и фонду 05 (74.541 КМ). Приходи након елиминације износе 68.215.716 КМ, а чине их порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери између или унутар јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 47.266.771 КМ, а највећим дијелом се односе на индиректне порезе (36.219.053 КМ), порезе на имовину (3.956.663 КМ), порезе за лична примања и приходе од самосталне дјелатности (5.675.016 КМ).

Министарство финансија Републике Српске је извршило обуставу дијела прихода (принудну наплату) на индиректне порезе везано за неизмирене обавезе по основу кредита крајњих корисника ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина и „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина, за које је Град дао гаранцију да ће у своје име и за свој рачун неопозиво и безусловно Влади Републике Српске као кориснику гаранције платити сваки износ у вези реализације кредитних средстава.

Непорески приходи су исказани у износу од 16.232.074 КМ, а највећим дијелом чине их приходи од закупа и ренте (4.519.850 КМ), административне накнаде и таксе (711.905 КМ), комуналне накнаде и таксе (651.596 КМ), накнаде по разним основама (8.728.173 КМ), приходи од пружања јавних услуга (1.456.457 КМ) и остали непорески приходи (91.983 КМ). Приходи од закупа и ренте највећим дијелом се односе на приходе земљишне ренте (4.167.998 КМ). Административне и комуналне накнаде и таксе остварују се у складу са Одлукама о градским административним и комуналним таксама. Одлуком о комуналној накнади утврђена је обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређења заједничке комуналне потрошње. Накнаде по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде за заштиту вода (272.730 КМ), испуштање отпадних вода (129.890 КМ), уређивање грађевинског земљишта (6.489.794 КМ), промјене намјене пољопривредног земљишта (278.702 КМ), коришћење комуналних добара од општег интереса (542.203 КМ) и концесионе накнаде (183.017 КМ).

Скупштина Града није усвојила Програм о начину коришћења новчаних средстава прикупљених на основу прихода од посебних водних накнада за 2023. годину у складу са чланом 195. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“ број 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17).

Грантови су исказани у износу од 467.699 КМ, од чега на фонду 01 (38.471 КМ), на фонду 02 (1.200 КМ), на фонду 03 (353.487 КМ) и на фонду 05 (74.541 КМ), а односе се на грантове из иностранства у износу од 91.681 КМ и грантове из земље у износу од 376.018 КМ. Грантови из иностранства се односе на текуће грантове (88.747 КМ) и капиталне грантове (2.934 КМ). Грантови из земље односе се на текуће грантове (333.081 КМ) и капиталне грантове (42.937 КМ).

Трансфери између или унутар различитих јединица власти исказани су у износу од 4.249.172 КМ (након елиминација) од чега на фонду 01 (4.218.621 КМ), на фонду 02 (1.925.474 КМ) и фонду 03 (27.168 КМ), а затим је извршена елиминација трансфера унутар исте јединице власти (1.922.091 КМ) исказаних код Аграрног фонда у складу са чланом 122. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Трансфери између различитих

јединица власти највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (4.122.670 КМ) по основу туђе његе и инвалиднине за кориснике ЈУ Центар за социјални рад.

Препоручује се Скупштини Града да обезбједи да се донесе Програм коришћења средстава од накнада за воде у складу са чланом 195. Закона о водама.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 835.892 КМ, а чине их примици за нефинансијску имовину (406.688 КМ) и остали примици (429.204 КМ).

Примици од нефинансијске имовине односе се највећим дијелом на примитке за остало грађевинско земљиште (234.580 КМ) по основу продаје и примитке од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично (160.315 КМ) по основу продаје производа код ЈУ Пољопривредна и медицинска школа Бијељина.

Остали примици се највећим дијелом односе на остале примитке по основу пореза на додату вриједност (103.065 КМ) и остале примитке из трансакција са другим јединицама власти (326.139 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 55.213.004 КМ од чега на фонду 01 (53.132.661 КМ), на фонду 02 (1.919.036 КМ), на фонду 03 (153.268 КМ) и на фонду 05 (8.039 КМ). У поступку консолидације, извршена је елиминација у износу од 1.916.453 КМ на трансферима унутар исте јединице власти код Градске управе према Аграрном фонду. Расходи након елиминације се односе на текуће расходе (52.676.674 КМ) и трансфере између и унутар јединица власти (619.877 КМ). Према налазу ревизије расходи су мање исказани за износ од 8.240.524 КМ.

Текуће расходе чине расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења робе и услуга, расходи финансирања, субвенције, грантови, дознаке, расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти и расходи по судским рјешењима.

Расходи за лична примања запослених исказани су на фонду 01 у износу од 19.700.139 КМ и односе се на обрачунате плате запослених у Граду за 2023. годину. Чине их расходи за бруто плате запослених у износу од 14.959.321 КМ, расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 3.968.175 КМ (највећим дијелом их чине накнаде за превоз на посао и са посла у износу од 462.022 КМ, накнаде за топли оброк у износу од 1.082.782 КМ и регрес за годишњи одмор у износу од 1.053.106 КМ), расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 431.235 КМ и расходи за отпремнине и једнократне помоћи (бруто) у износу од 341.408 КМ (највећим дијелом их чине отпремнине по колективном уговору у износу од 47.875 КМ, новчане помоћи приликом рођења дјетета у износу од 34.238 КМ и остале једнократне помоћи у износу од 132.366 КМ).

Расходи за лична примања су потцијењени у износу од 4.447.604 КМ за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су текући расходи исказани на позицији расхода обрачунског карактера, што није у складу са чланом 91. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, којим је прописано да расходи обрачунског карактера

не захтијевају одлив готовине и као такви се не планирају у буџету него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја, а расходи за лична примања су текући расходи који захтијевају одлив новчаних средстава.

Такође, дио расхода за лична примања запослених из децембра 2022. године евидентиран је у текућем обрачунском периоду због чега су расходи за лична примања прецијењени у износу од 960.421 КМ, што није у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да се расходи признају на обрачунском основу, у периоду у коме је и обавеза настала без обзира да ли је извршено и само плаћање.

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 11.727.238 КМ, од чега на фонду 01 (11.551.323 КМ), фонду 02 (62.150 КМ), фонду 03 (105.726 КМ) и фонду 05 (8.039 КМ), а односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, режијског материјала, материјала за посебне намјене, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга и на остале неklasификоване расходе.

Расходи по основу закупа исказани су у износу од 101.850 КМ и највећим дијелом се односе на закуп пословних објеката и простора у износу од 94.052 КМ.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 1.822.226 КМ. Највећим дијелом их чине расходи по основу утрошка електричне енергије (585.635 КМ), централног гријања (101.706 КМ), угља (104.989 КМ) и услуге дератизације (477.281 КМ).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 399.087 КМ, а највећим дијелом чине их расходи за компјутерски материјал (19.881 КМ), обрасце и папир (125.349 КМ) и материјал за одржавање чистоће (60.153 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене исказани су у износу од 376.235 КМ, а највећим дијелом се односи на остали материјал за посебне намјене (271.570 КМ).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 1.886.335 КМ, а највећим дијелом чине их расходи за одржавање објеката друмског саобраћаја (1.273.463 КМ), одржавање спортско-рекреативних терена, уређења зелених површина (156.063 КМ) и одржавање превозних средстава (71.094 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 360.384 КМ и највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка бензина (65.134 КМ) и утрошка нафте и нафтних деривата (113.499 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 701.137 КМ, а највећим дијелом се односе на геодетско-катастарске услуге (78.790 КМ), услуге штампања, графичке обраде и копирања (85.683 КМ) и остале стручне услуге (105.398 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине исказани су у износу од 3.343.991 КМ, а највећим дијелом чине их расходи за чишћења јавних површина (517.340 КМ), утрошак електричне расвјете на јавним површинама (1.850.449 КМ) и остале услуге одржавања јавних површина (606.892 КМ).

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 2.735.993 КМ и највећим дијелом чине их расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа (1.200.608 КМ), расходи по основу репрезентације (539.273 КМ) и остали непоменути расходи (885.463 КМ).

Остали неklasификовани расходи су потцијењени у износу од 62.853 КМ за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су текући расходи исказани на позицији расхода обрачунског карактера, што није у складу са чланом 92. и 100.

Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 973.397 KM, а односе се на расходе по основу камата на зајмове примљене од осталих домаћих јавних нефинансијских субјеката у износу од 25.177 KM, расходе по основу камата на зајмове примљене од банака у износу од 942.212 KM и расходе по основу затезних камата у земљи у износу од 6.007 KM.

Субвенције су исказане у износу 1.562.106 KM, од тога 200.000 KM на фонду 01 и 1.362.106 KM на фонду 02.

Субвенције на фонду 01 у износу од 200.000 KM у потпуности се односе на помоћ ЈП „Градска топлана“ Бијељина за плаћање текућих обавеза према добављачима. Ревизијом је утврђено да су субвенције прецијењене за наведени износ, а грантови потцијењени, јер наведене дознаке по својој суштини представљају грантове према члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Такође, субвенције на фонду 01 су потцијењене у износу од 1.673.408 KM, за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су субвенције евидентирани на расходима обрачунског карактера. Наведени расходи нису исказани у складу са чланом 94. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера.

Исказане субвенције на фонду 02 се односе на субвенције додијелене пољопривредним произвођачима од стране Аграрног фонда у складу са Правилником о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2023.годину и Одлуком о програму кориштења средстава за подстицај пољопривредне производње у 2023.години, а највећим дијелом односе се на подршку сточарству (630.789 KM), подршку пластеничкој производњи (134.549 KM), подршку организованом откупу воћа и поврћа (152.577 KM) и изградњи инфраструктуре (89.952 KM).

Грантови су исказани у износу од 7.512.267 KM и односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (6.809.707 KM), остале текуће грантове у земљи (674.095 KM), капиталне грантове непрофитним субјектима у земљи (10.000 KM) и остале капиталне грантове у земљи (5.719 KM).

Текући грантови се највећим дијелом односе на грантове спортским и омладинским организацијама и удружењима (2.242.369 KM), удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјеланости, културе и информација (1.930.208 KM) и хуманитарним организацијама и удружењима (853.489 KM).

Грантови су потцијењени у износу од 100.000 KM, а прецијењени су издаци за произведену сталну имовину и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми, јер је Градска управа суфинансирање извођења радова на санацији крова за ЈУ Бања „Дворови“ Дворови (100.000 KM) евидентирала у оквиру издатака за нефинансијску имовину, што није у складу са чланом 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Грантови су потцијењени у износу од 50.000 KM за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су грантови евидентирани на расходе обрачунског карактера. Наведени расходи нису исказани у складу са чланом 95. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 10.534.397 КМ, од тога 10.492.492 КМ на фонду 01 и 41.905 КМ на фонду 03, а односе се на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (9.523.908 КМ) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.010.489 КМ).

Ревизијом је утврђено да су дознаке на фонду 01 потцијењене у износу од 1.365.650 КМ за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су исказане на позицији расхода обрачунског карактера, што није у складу са чланом 96., 97. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Наведене дознаке се односе на дознаке код Градске управе у износу од 486.849 КМ и ЈУ Центра за социјални рад у износу од 878.801 КМ.

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 166.713 КМ, а односе се на расходе по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима у износу од 38.456 КМ, расходе по основу исплате камате по судским рјешењима у износу од 10.187 КМ, расходе по основу адвокатских и правних услуга по судским рјешењима у износу од 24.892 КМ и остали расходи по судским рјешењима у износу од 93.178 КМ. Током 2023. године је донесено више Рјешења о извршењу пресуда од стране Окружног привредног суда у Бијељини за које нису планирана средства и нису обезбијеђена реалокацијама. Расходи по судским рјешењима су потцијењени у износу од 1.498.225 КМ за колико су прецијењени остали расходи обрачунског карактера, јер су расходи по судским рјешењима евидентирани на расходе обрачунског карактера. Претходно наведени расходи нису исказани у складу са чланом 99. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера.

Трансфери између и унутар јединица власти исказани у обрасцу ПИФ-а у потпуности се односе на фонд 01 и износе 2.536.330 КМ, те је у поступку консолидације извршена елиминација у износу од 1.916.453 КМ, гдје укупно трансфери након елиминације износе 619.877 КМ.

Трансфери између различитих јединица власти износе 614.239 КМ и односе се на трансфер јединицама локалне самоуправе (92.487 КМ), трансфер фондовима обавезног социјалног осигурања (441.043) и трансфер осталим нивоима власти (80.709 КМ).

Трансфери унутар исте јединице власти (у обрасцу ПИФ-а) су исказани у износу од 1.922.091 КМ, те је у поступку консолидације извршена елиминација у износу од 1.916.453 КМ, гдје укупно трансфери унутар исте јединице власти након елиминација износе 5.638 КМ.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- *расходи за лична примања признају на обрачунском основу у периоду у коме је обавеза настала у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;*
- *у оквиру расхода обрачунског карактера евидентирају расходи који не захтијевају одлив готовине у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;*
- *субвенције и грантови класификују у оквиру текућих расхода у складу са чланом 94. и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.*

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 13.883.622 КМ од чега на фонду 01 (13.786.210 КМ), на фонду 02 (4.328 КМ), на фонду 03 (35.417 КМ) и на фонду 05 (57.667 КМ), а односе се на издатке за нефинансијску имовину (7.975.942 КМ), издатке за отплату дугова (5.374.365 КМ) и остале издатке (533.315 КМ). Према налазу ревизије издаци су мање исказани за износ од 1.415.510 КМ, што је образложено у наставку ове тачке извјештаја.

Издаци за нефинансијску имовину се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (4.761.368 КМ), издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (1.915.851 КМ), издатке за набавку постројења и опреме (901.664 КМ), издатке за биолошку имовину (44.658 КМ), издатке за нематеријалну произведену имовину (93.252 КМ), издатке за прибављање земљишта (23.700 КМ) и издатке за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже (235.449 КМ). Највећи дио издатака се односи на изградњу и реконструкцију путева, изградњу водовода, јавне расвјете, изградњу ватрогасног дома III фазе. Резервисање буџетских средстава у укупном износу од 3.686.719 КМ је извршено у складу са чланом 96. став (5) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Резервисање буџетских средстава највећим дијелом се односи на започете или уговорене набавке изградње, реконструкције и асфалтирање путева, водоводне мреже и изградње расвјете. Издаци за нефинансијску имовину су прецијењени у износу од 58.500 КМ за колико су потцијењени издаци за нефинансијску имовину претходне године, јер је издатак за експрописане непокретности по Рјешењу Основног суда у Бијељини из 2022. године евидентиран у текућем обрачунском периоду, што није у складу са чланом 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Такође, издаци за нефинансијску имовину су прецијењени за износ 100.000 КМ, а потцијењени грантови (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Издаци за отплату дугова се односе на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи (5.295.961 КМ) и издатке за отплату дугова према другим јединица власти (78.404 КМ).

Остале издатке чине остали издаци (157.235 КМ) и остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (376.080 КМ).

Остали издаци су потцијењени у износу од 1.574.010 КМ, јер нису евидентирани по готовинском основу у моменту исплате обавеза по основу отплата доспијелог неизмиреног дуга по кредиту „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина (886.753 КМ), ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина (541.285 КМ) и ЈУ Бања „Дворови“ Дворови (145.965 КМ) за које је Град дао гаранције, што није у складу са чланом 98. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- **издаци за нефинансијску имовину евидентирају на обрачунском основу у складу са чланом 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **издаци по основу отплате дуга по кредитима јавних предузећа и установа за које је Град дао гаранције евидентирају у складу са чланом 98. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 исказан је буџетски суфицит у износу од 7.149.106 КМ.

У обрасцу ПИФ-а исказан је суфицит (након елиминација) у износу од 7.349.911 КМ и представља збир бруто суфицита (14.919.165 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказан у негативном износу (7.569.254 КМ). Исказани бруто суфицит представља разлику између прихода фонда (68.215.716 КМ) и расхода фонда (53.296.551 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину (406.688 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (7.975.942 КМ). Према налазу ревизије исказани суфицит треба кориговати у најмањем износу од 8.082.024 КМ, односно утврђен је дефицит (тачка 6.1.2.1. и 6.1.2.2. извјештаја).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у обрасцу ПИБ 01 је исказано у негативном износу од 4.538.134 КМ.

Нето финансирање у обрасцу ПИФ-а је исказано у негативном износу од 4.540.462 КМ, а представља збир нето примитака по основу финансијске имовине (којих није било), нето задуживања у негативном износу (5.374.365 КМ), осталих нето примитака у негативном износу (104.111 КМ) и расподјеле суфицита из ранијих периода (938.014 КМ). Према налазу ревизије исказано негативно нето финансирање је потцијењено за износ од 1.574.010 КМ.

6.1.4.1. Нето задуживање

У обрасцу ПИБ-а и ПИФ-а исказано је нето задуживање у негативном износу од 5.374.365 КМ и представља разлику примитака од задужења којих није било и издатака за отплату дугова у износу од 5.374.365 КМ.

6.1.4.2. Остали нето примици

У обрасцу ПИБ 01 исказани су остали нето примици у негативном износу од 101.783 КМ.

Остали нето примици у обрасцу ПИФ-а су исказани у негативном износу од 104.111 КМ и представљају разлику осталих примитака (429.204 КМ) и осталих издатака (533.315 КМ). Према налазу ревизије исказани негативни остали нето примици су потцијењени за износ од 1.574.010 КМ.

6.1.4.3. Расподјела суфицита из ранијих година

Расподјела суфицита из ранијих периода у обрасцу ПИБ-а и ПИФ-а исказана је у износу од 938.014 КМ, а односи се на неутрошена средства повучених кредита из 2022. године који су намијењени за изградњу спортске дворане.

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у ПИБ-у 01 је исказана у износу од 2.610.972 КМ.

Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ-а је исказана у износу од 2.809.449 КМ (након елиминација), од чега на фонду 01 (2.610.972 КМ), на фонду 02 (3.310 КМ), на фонду

03 (191.970 KM), на фонду 05 (8.835 KM), а чине је нето финансирање у негативном износу (4.450.462 KM) и суфицит (7.349.911 KM) након елиминација. Према налазу ревизије исказану разлику у финансирању треба кориговати у најмањем износу од 9.656.034 KM, односно утврђена је негативна разлика у финансирању (тачка 6.1.2.1. и 6.1.2.2. извјештаја).

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

Град је у обрасцу ПИФ-а за 2023. годину исказао укупне приходе, примитке и расподјелу суфицита из ранијег периода у износу од 69.989.622 KM (након елиминација), од тога на фонду 01 у износу од 69.529.843 KM, на фонду 02 у износу од 1.926.674 KM, на фонду 03 у износу од 380.655 KM и на фонду 05 у износу од 74.541 KM, док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 67.180.173 KM (након елиминација), од тога на фонду 01 у износу од 66.918.781 KM, на фонду 02 у износу 1.923.364 KM, на фонду 03 у износу од 188.685 KM и на фонду 05 у износу од 65.706 KM. Према налазу ревизије разлика у финансирању је више исказана у најмањем износу од 9.656.034 KM по основу неисказаних расхода и издатака на фонду 01, што је наведено под тачком 6.1. извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 71.757.798 KM, а чине их приходи (68.215.716 KM), који се исказују у ПИФ-у и приходи обрачунског карактера (3.542.082 KM).

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Приходе (осим обрачунских) чине порески приходи (47.266.771 KM), непорески приходи (16.232.074 KM), грантови (467.699 KM) и трансфери између или унутар јединица власти (4.249.172 KM), а који су детаљно образложени у тачки 6.1.1. извјештаја.

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходе обрачунског карактера чине приходи од реализације залиха (146.078 KM), корекција прихода за промјене вриједности залиха учинака (12.370 KM), финансијски приходи обрачунског карактера (41.477 KM), приходи од усклађивања вриједности имовине (1.833.459 KM), добици од продаје имовине (41.423 KM), помоћи у природи (419.723 KM) и остали приходи обрачунског карактера (466.413 KM).

Приходи од усклађивања вриједности имовине и остали приходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на евидентирања из Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период 01.01.2023-31.12.2023. године који је достављен од стране Пореске управе Републике Српске.

Помоћи у природи се највећим дијелом односе на улагање у коме је изграђен индивидуални стамбени објекат са шест стамбених јединица од стране донатора за „Стамбено збрињавање Рома у Граду Бијељина“ и улагање Каритас Швајцарска у износу од 102.757 KM по основу пројекта енергетске ефикасности и промјене система гријања на објекту ЈУ Основна школа „Петар Кочић“.

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха исказани су у износу од 88.369.453 КМ, а чине их расходи фонда (ПИФ-а) у износу од 53.296.551 КМ и расходи обрачунског карактера у износу од 35.072.902 КМ. Према налазу ревизије расходи су прецијењени за износ од 2.283.254 КМ.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходе (осим обрачунских) чине текући раходи (52.676.674 КМ) и трансфери између и унутар јединица власти (619.877 КМ), а који су детаљно образложени у тачки 6.1.2.1. извјештаја.

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу набавне вриједности реализованих залиха (260.699 КМ), амортизације (11.736.554 КМ), усклађивања вриједности имовине (5.664.057 КМ), губици од продаје имовине (95.336 КМ), дате помоћи у природи (1.100 КМ), остали расходи обрачунског карактера (17.209.354 КМ) и расходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (105.802 КМ).

Расходи по основу амортизације односе се највећим дијелом на расходе амортизације стамбених објеката (174.409 КМ), пословних објеката (1.777.723 КМ), саобраћајних објеката (3.868.339 КМ), осталих грађевинских објеката (4.585.737 КМ), превозних средстава (104.803 КМ), рачунарске опреме (75.799 КМ), опреме за образовање, науку, културу и спорт (105.739 КМ), специјалне опреме (275.647 КМ), осталих постројења и опреме (579.639 КМ) и нематеријалне имовине (83.592 КМ). Код обрачуна амортизације примјене су годишње амортизационе стопе из Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске" број 110/16).

Остали расходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на губитке по основу расходовања имовине за искњижавање стамбених објеката који су откупљени (3.759.042 КМ) и искњижавање путева који су пренесени на Републику Српску (1.960.004 КМ).

Остали расходи обрачунског карактера прецијењени су у износу од 9.115.312 КМ, а потцијењени су текући расходи који се односе на расходе за лична примања (4.447.604 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (80.422 КМ), субвенције (1.673.409 КМ), грантове (50.000 КМ), дознаке (1.365.650 КМ) и расходе по судским рјешењима (1.498.225 КМ). Наведени расходи нису исказани у складу са чланом 91., 92., 94., 95., 96., 99. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти представљају текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава и не представљају расходе обрачунског карактера. Прецијењени су остали расходи обрачунског карактера у износу од 1.574.010 КМ за колико су прецијењене остале краткорочне обавезе и разграничења по основу активираних гаранција за отплате кредита јавних предузећа и установа, јер су наведене обавезе исказане иако су исте измирене у 2023. години, што није у складу са чланом 82. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6.1.2.2. извјештаја).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха као разлика прихода (71.757.798 КМ) и расхода (88.369.453 КМ) исказан је финансијски резултат у негативном износу од 16.611.655 КМ. Према налазу

ревизије утврђен је финансијски резултат у негативном износу од 14.328.401 КМ, јер је Град прецијенио расходе у износу од 2.283.254 (тачка 6.1.2.2. извјештаја).

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна актива у износу од 518.080.353 КМ бруто вриједности, 156.292.423 КМ исправке вриједности и 361.787.930 КМ нето вриједности. Чине је текућа и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана је у износу од 36.484.839 КМ бруто вриједности, 20.948.354 КМ исправке вриједности и 15.536.485 КМ нето вриједности, а односи се на краткорочну финансијску имовину и нефинансијску имовину у текућим средствима. Према налазу ревизије текућа имовина је прецијењена за износ од 762.191 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказана је у износу од 35.506.406 КМ бруто вриједности, 20.895.650 КМ исправке вриједности и 14.610.756 КМ нето вриједности, а односе се на готовину и готовинске еквиваленте (3.753.896 КМ), краткорочна потраживања (9.235.049 КМ), краткорочна разграничења (300.463 КМ), краткорочну финансијску имовину и разграничења између или унутар јединица власти (1.321.348 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти односе се на средства на банковним рачунима (3.717.462 КМ), издвојена новчана средства и акредитиве (11.906 КМ) и благајну (24.528 КМ). Банковни рачуни изван система трезора се односе на Аграрни фонд Града Бијељина у износу од 508.118 КМ. У ЈУ Центар за социјални рад Бијељина није усклађен промет и стање помоћне евиденције благајне са прометом и стањем у Главној књизи за извршене исплате преко благајне у износу од 11.784 КМ, јер исплате из благајне и дознаке нису евидентиране у ГКТ (тачка 5. и 6. извјештаја).

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 29.289.479 КМ бруто вриједности, 20.054.430 КМ исправке вриједности и 9.235.049 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга (111.144 КМ), потраживања од запослених (1.016 КМ), потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (5.010.794 КМ), потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана (440.740 КМ), потраживања по основу пореза на додату вриједност (1.467 КМ) и остала краткорочна потраживања (3.669.888 КМ).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга односе се на потраживања од закупа и потраживања по уговорима о куповини земљишта.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказана у износу од 20.060.412 КМ бруто вриједности, 15.049.618 КМ исправке вриједности и 5.010.794 КМ нето вриједности, а евидентирана су према подацима из Извјештаја јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период 01.01.2023 - 31.12.2023. године. Највећи дио сумњивих и спорних потраживања за које је извршена корекција вриједности (исправка) се односе на настала сумњива и спорна потраживања према Упутству о примјени МРС – ЈС - 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси), („Службени гласник Републике Српске“ број 109/16).

Остала краткорочна потраживања су исказана у износу од 8.613.475 КМ бруто вриједности, 4.943.587 КМ исправке вриједности и 3.669.888 КМ нето вриједности и највећим дијелом односе се на потраживања по основу Споразума о финансирању између развојног програма Уједињених нација (у даљем тексту: УНДП) и Града Бијељина из 2022. године на пројекту енергетске ефикасности „Зелени економски развој фаза III“ (2.000.000 КМ) и потраживања по основу активираних гаранција од „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина (886.753 КМ), ЈУ Бања „Дворови“ Дворови (145.965 КМ) и ЈП „Еко-Деп“ д.о.о. Бијељина (541.286 КМ).

Исправке вриједности краткорочних потраживања су извршене за потраживања која нису наплаћена у року до 12 мјесеци од датума доспијећа, а односе се највећим дијелом на „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина (1.687.270 КМ), ЈУ Бања „Дворови“ Дворови (679.960 КМ) и ЈП „Еко-Деп“ д.о.о. Бијељина (2.532.505 КМ).

Остала краткорочна потраживања су прецијењена за износ од 2.000.000 КМ за колико су потцијењена краткорочна разграничења, јер су аванси за нефинансијску имовину за реконструкцију дијела јавне расвјете дати у 2022. години по основу Споразума о финансирању између УНДП-а и Града Бијељина евидентирани на остала краткорочна потраживања, што није у складу са чланом 79. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. У претходној години по основу уплаћених аванса евидентирани су издаци за нефинансијску имовину, а чланом 79. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике је прописано да дати аванси који нису затворени до дана билансирања се евидентирају на осталим издацима. До завршетка овог извјештаја Град нема информације у вези статуса наведеног пројекта осим информације УНДП да је покренут поступак јавне набавке 18.03.2024. године.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 300.463 КМ, а односе се највећим дијелом на износ који са рачуна трезора треба пренијети на рачун посебних намјена социјалне заштите.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти односи се на краткорочну финансијску имовину и раграничења из трансакција са другим јединицама власти (559.157 КМ) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (762.191 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и раграничења из трансакција са другим јединицама власти највећим дијелом се односи на трансфер Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (341.744 КМ) и потраживања по основу рефундације од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (37.908 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти односе се на потраживања по основу трансфера унутар исте јединице власти од стране Градске управе, а која су евидентирана код Аграрног фонда. Приликом сачињавања финансијског извјештаја није извршен обавезан предмет елиминације трансакција евидентираних на краткорочној финансијској имовини и разграничењима из трансакција унутар исте јединице власти код Аграрног фонда према члану 122. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти је прецијењена за износ од 762.191 КМ због неизвршене елиминације (тачка 6. извјештаја).

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 978.433 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 52.704 КМ и нето вриједности 925.729 КМ, а односи се на сталну имовину намијењену продаји (623.138 КМ), залихе (86.714 КМ) и ситан инвентар, ауто гуме, одјећу и обућу и слично (215.877 КМ). Стална имовина

намијењена продаји односи се на земљиште намијењено продаји, а залихе чине произведени учинци код ЈУ Пољопривредна и медицинска школа.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се аванси за нефинансијску имовину евидентирају на остала краткорочна разграничења у складу са чланом 79. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у износу од 481.595.514 КМ бруто вриједности, 135.344.069 КМ исправке вриједности и 346.251.445 КМ нето вриједности. Према налазу ревизије стална имовина је прецијењена за износ од 431.088 КМ.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана је у износу од 73.482.305 КМ нето вриједности, а односе се на дугорочне пласмане (73.221.245 КМ) и дугорочна потраживања (261.060 КМ).

Дугорочни пласмани се односе на акције и учешћа у капиталу (73.212.990 КМ) и дугорочне зајмове (8.255 КМ).

Акције и учешћа у капиталу у главној књизи трезора се воде по номиналној вриједности, а односе се на ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина (2.000 КМ), ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“ д.о.о. Бијељина (2.000 КМ), ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина (13.400 КМ), „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина (6.509.288 КМ), „Комуналац“ а.д. Бијељина (2.436.256 КМ), ЈКП „Градско гробље“ д.о.о. Бијељина (40.000 КМ), ЈУ Бања „Дворови“ Дворови (5.195.450 КМ), ПД „Семберија“ Бијељина (1.002.046 КМ), „Геотерм“ д.о.о. Бијељина (2.000 КМ), „Бијељина Гас“ д.о.о. (609.618 КМ), ЈУ Центар за социјални рад (2.000 КМ), ЈУ Центар за културу „Семберија“ (5.000 КМ), Агенција за мала и средња предузећа (5.000 КМ), Аграрни фонд Град Бријељина (2.000 КМ), ЈУ Народна библиотека „Филип Вишњић“ (1 КМ), ЈЗУ Дом здравља Бијељина (3.013.231 КМ) и ЈП „Воде“ (25.759.197 КМ).

Дугорочна потраживања се односе на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања (207.359 КМ) и на остала дугорочна потраживања (53.701 КМ). Остала дугорочна потраживања се односе на уговоре о продаји имовине склопљене на дугорочни период.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 408.113.209 КМ бруто вриједности, 135.344.069 КМ исправке вриједности и 272.769.140 КМ нето вриједности, а односи се на произведену сталну имовину, драгоцености, непроизведену сталну имовину, нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми и улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 352.809.877 КМ бруто вриједности, 135.342.628 КМ исправке вриједности и 217.467.249 КМ нето вриједности, а чине је зграде и објекти, постројења и опрема, биолошка имовина, инвестициона имовина и нематеријална произведена опрема. Зграде и објекти су исказани у износу од 205.249.562 КМ, а односе се на стамбене објекте (7.538.715 КМ), пословне објекте и просторе (84.652.866 КМ), саобраћајне објекте (61.440.819 КМ) и остале објекте (51.617.165 КМ).

Постројења и опрема исказана су у износу од 5.421.233 КМ, а највећим дијелом се односе на превозна средства (591.363 КМ), канцеларијски намјештај (339.421 КМ), рачунарску опрему (457.386 КМ), опрему за гријање и вентилацију (218.916 КМ) опрему за образовање, науку и културу (2.765.885 КМ), ватрогасну опрему (463.015 КМ), лифтове, дизалице и покретне степенице (456.686 КМ) и др.

Биолошка имовина је исказана у износу од 959.231 КМ, а највећим дијелом се односи на вишегодишње засаде.

Инвестициона имовина је исказана у износу од 5.791.885 КМ, а односи се на земљиште и грађевинске објекте.

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 45.334 КМ, а односи се на софтвере.

Драгоцијености су исказане у износу од 95.364 КМ, а највећим дијелом се односе на умјетничка дјела (слике).

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 29.743.329 КМ бруто вриједности, 1.441 КМ исправке вриједности и 29.741.888 КМ нето вриједности, а односи се на земљиште (28.929.757 КМ), остала природна добра (769.178 КМ) и нематеријалну непроизведену имовину (42.953 КМ)

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 24.530.184 КМ нето вриједности, а односи се највећим дијелом на пословне објекте и просторе у припреми (9.718.932 КМ) и остале објекте у припреми (11.100.575 КМ).

Град није извршио пренос дијела средстава у припреми на средства у употреби за вриједност уређења корита ријеке Јање и изградње моста на ријеци Јањи које су изграђене 2021. године у износу од 6.621.770 КМ, што није у складу са чланом 42. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Јединица за координацију пољопривредних пројеката је крајем 2021. године доставила обавјештење о књиговодственом преносу. Због наведеног прецијењена је нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми у износу од 6.621.770 КМ и прецијењен је финансијски резултат ранијих година у најмањем износу од 165.544 КМ, а потцијењени су произведена стална имовина у најмањем износу од 6.290.682 КМ и расходи по основу амортизације у најмањем износу од 165.544 КМ, јер није извршено стављање имовине у употребу и обрачун амортизације у складу са параграфом 71. МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема. У току ревизије је извршено активирање средстава и обрачуната амортизација те с тим у вези није дата препорука.

6.3.2. Пасива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна пасива у износу од 361.787.930 КМ, а чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 40.821.515 КМ, а чине их краткорочне обавезе и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења. Према налазу ревизије обавезе и разграничења су прецијењене за износ од 3.310.987 КМ.

Краткорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 21.758.320 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (4.400.051 КМ), обавезе за лична примања запослених (3.310.615 КМ), обавезе из пословања (7.830.303 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (3.407.488 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (1.982.826 КМ), остале краткорочне обавезе (3 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (827.034 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе се односе у потпуности на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана.

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за децембар 2023. године у износу од 2.647.345 КМ и на обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи за децембар 2023. године у износу од 663.270 КМ. Обавезе за лична примања запослених по основу дијела плате из децембра 2022. године су прецијењене у износу од 974.786 КМ, јер измирење обавеза није евидентирано у складу са чланом 82. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Обавезе из пословања се односе на обавезе из пословања у земљи (7.830.303 КМ). Обавезе из пословања у земљи највише чине обавезе за набавку робе и услуга у земљи (4.585.840 КМ), обавезе за набавку сталне имовине у земљи (1.851.707 КМ), обавезе према физичким лицима у земљи (1.043.991 КМ), обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (105.418 КМ) и обавезе за примљене авансе у земљи (200.000 КМ).

Обавезе из пословања су прецијењене у износу од 1.673.408 КМ, за колико су потцијењене обавезе за субвенције, јер су обавезе за субвенције евидентирани у оквиру обавеза за набавку роба и услуга, што није у складу са чланом 79. и 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контог плана за буџетске кориснике.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите се односе на обавезе за субвенције (1.116.026 КМ), обавезе за грантове (1.677.714 КМ) и обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (613.748 КМ).

Краткорочна резервисања и разграничења се односе на краткорочно разграничене расходе (1.574.010 КМ), краткорочно разграничене приходе (12.836 КМ) и краткорочна резервисања (395.980 КМ).

Краткорочно разграничени расходи се односе на разграничене расходе по основу активираних гаранција Града Бијељина за неизмирене обавезе по кредиту ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина у износу од 541.285 КМ, „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина у износу од 886.753 КМ, обавезе по основу активираних гаранција Града Бијељина за ЈУ Бања „Дворови“ Дворови у износу од 145.965 КМ. Према налазу ревизије остали краткорочни разграничени расходи су прецијењени за износ од 1.574.010 КМ за колико су прецијењени обрачунски расходи, а потцијењени остали издаци, јер су исте измирене у 2023. години обуставама на трансакционим рачунима од стране Министарства финансија Републике Српске за ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина, „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина и пословне банке за ЈУ Бања „Дворови“ Дворови, што није у складу са чланом 82. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6.1.2.2. и 6.2.2. извјештаја). Град Бијељина је у вези евидентирања обустава за ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина и „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина дјелимично примјенио Инструкцију од Министарства финансија Републике Српске, која дефинише да се за износ активираних гаранција исказу остале краткорочне обавезе и потраживања од јавног предузећа, те да се на основу извршених обустава смање обавезе у корист прихода (који се неће дозначити), уз истовремено књиговодствено евидентирање на осталим издацима. Град Бијељина није поступио по Инструкцији у дијелу који се односи на евидентирање осталих издатака, јер наведено није било предвиђено буџетом.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти се односе на краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим

јединицама власти (891 KM) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (826.143 KM).

Краткорочне финансијске обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти односе се на обавезе по основу трансфера унутар исте јединице власти Градске управе према Аграрном фонду. Приликом сачињавања финансијског извјештаја није извршен обавезан предмет елиминације трансакција евидентираних на краткорочним финансијским обавезама и разграничењима из трансакција унутар исте јединице власти код Градске управе према члану 122. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачка 6. извјештаја). Због претходног прецијењене су краткорочне финансијске обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти за износ од 762.191 KM.

Град је до рока за састављање финансијских извјештаја измирио обавезе из 2023. године у износу од 10.837.001 KM.

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 19.063.195 KM, а односе се на дугорочне финансијске обавезе (17.704.593 KM) и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (1.358.602 KM).

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака исказане су у износу од 17.704.593 KM на дан 31.12.2023. године, а односе се на обавезе по основу задужења Града по дугорочним кредитима код пословних банака.

У 2013. години реализован је кредит код „Комерцијална банка“ а.д. Бања Лука по Уговору за изградњу канализације, Орио програм, експропријацију, путну, електро и комуналну инфраструктуру, топлификацију и Музејску собу у износу од 6.000.000 KM са роком отплате 13.06.2025. године.

У 2017. години реализован је кредит код „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука по Уговору за финансирање обавеза из ранијег периода, изградњу капиталних инфраструктурних пројеката, Орио програм у износу од 4.000.000 KM са роком отплате 31.05.2027. године.

У 2018. години реализован је кредит код „Intesa Sanpaolo Banka“ д.д. Сарајево по Уговору за Орио програм, путну инфраструктуру, Индустијску зону 2, експропријацију, изградњу петоразредне школе и изградњу прве фазе комплекса фарме за потребе ЈУ Пољопривредне и медицинске школе у износу од 5.000.000 KM са роком отплате 11.05.2030. године.

У 2019. години реализован је кредит код „Raiffeisen Bank“ д.д. Сарајево по Уговору број 02-404-43/19 за Орио програм, санитарну ћелију на Регионалној депонији и градски стадион у износу од 7.000.000 KM са роком отплате 01.05.2029. године.

У 2019. години реализован је кредит код „Sparkasse Bank“ д.д. Сарајево по Уговору за комуналну инфраструктуру, изградњу аутобуске станице, санацију топловода, гробља, санацију Соколског дома и Техничке школе у износу од 6.000.000 KM са роком отплате 19.12.2029. године.

У 2020. години реализован је кредит код „НЛБ банка“ а.д. Бања Лука и „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука по Уговору за комуналну инфраструктуру, изградњу аутобуске станице, санацију Соколског дома, основну школу, терен са вјештачком травом и спортску салу у износу од 7.000.000 KM са роком отплате 07.05.2030. године.

Дугорочне обавезе по зајмовима од ентитета исказане су у износу од 1.358.602 KM на дан 31.12.2023. године, а односе се на обавезе по основу задужења код Свјетске банке.

Кредит Свјетске банке за санацију водоводног система у оквиру пројекта Свјетске банке за реконструкцију и обнову Републике Српске (RAP/MWSS/II/RLSC/505) у износу од 345.000 долара (рок отплате до 30.09.2030. године).

Кредит Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој је реализован 2015. године путем Уговора о под-кредиту са Министарством финансија Републике Српске по „Хитном пројекту опоравка од поплава“ у износу од 550.000 SDR (период отплате до 15.02.2039. године).

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се обавезе за субвенције класификују у складу са чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Власити извори средстава исказани су у износу од 320.996.415 КМ, а чине их трајни извори средстава (75.118.718 КМ) и финансијски резултат (245.847.697 КМ). Према налазу ревизије властити извори су потцијењени за износ од 2.117.708 КМ.

Финансијски резултат се односи на финансијски резултат ранијих година (262.452.714 КМ) и финансијски резултат текуће године у негативном износу (16.605.017 КМ). Према налазу ревизије исказан негативан финансијски резултат треба умањити најмање за 2.283.254 КМ (тачка 6.2.3. извјештаја).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве исказане су у укупном износу од по 6.084.753 КМ, а односе се на основна средства у закупу у износу од 47.123 КМ, гаранције у износу од 5.973.007 КМ (банкарске гаранције за уредно извршење уговора у износу од 1.423.833 КМ, гаранције за пројекте управљања чврстим отпадом ЈП „Еко-деп“ д.о.о. Бијељина, ЈУ Бања „Дворови“ Дворови као и гаранције за експропријацију у укупном износу од 4.549.174 КМ) и остала ванбилансна актива и пасива у износу од по 64.622 КМ.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности (67.470.727 КМ), одливи готовине из пословних активности (59.783.045 КМ), приливи готовине из инвестиционих активности (835.892 КМ), одливи готовине из инвестиционих активности (5.384.750 КМ) и одливи готовине из активности финансирања (6.019.520 КМ). Нето прилив готовине исказан је у износу од 2.880.696 КМ, готовина на почетку обрачунског периода 6.634.592 КМ и готовина на крају обрачунског периода у износу од 3.753.896 КМ.

Биланс новчаних токова је сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC-JC 2 – Извјештаји о новчаним токовима (параграфи 18, 22 и 26).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је, у складу са одредбама MPC - JC - 1 Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15. ц и 38), објелодањено да су финансијски извјештаји Града састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Град неће обуставити пословање у догледној будућности.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Град Бијељина је у Напоменама уз годишње финансијске извјештаје за 2023. годину објелоданио информацију о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама односно да вриједност спорова у којима се Град појављује као тужилац износи 730.229 КМ (износ се односи на главницу), а вриједност спорова у којима се Град појављује у својству туженог износи 1.851.630 КМ (износ се односи на главницу).

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидоване финансијске извјештаје за 2023. годину сачињене су и Напомене за период 01.01 – 31.12.2023. године, које пружају неопходне информације о Граду, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али исте дијелом не задовољавају захтјеве у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису у потпуности објелодањене информације:

- узрок значајних разлика у односу на план и претходну годину, што није у складу са чланом 46. тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника;
- о обавезама за субвенције, грантове и дознаке, јер обухватају само сумарне вриједности без детаљнијег образложења, што није у складу са чланом 46. тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника;
- додатне информације, као и друге финансијске и нефинансијске информације које могу да послуже за разумијевање постојећег или очекиваног стања у складу са чланом 46. тачка 9) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника;
- да је вршено усаглашавање потраживања и обавеза на дан 31.12.2023. године и да су по том основу утврђена одступања, у складу са чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 94/15 и 78/20).

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се Напомене уз годишње финансијске извјештаје састављају у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, као и одговарајућим МРС-ЈС.

Ревизијски тим

Горан Штрбац, с.р.

Остоја Драгојевић, с.р.